

Kamil Sikora

**Pravda
a
Láska**

Kapitola první

Podivuhodná lehkost cinkání

Co je to vlastně ta lidská svoboda? Těžko říct, posteskli by si zcela jistě při podobné otázce moudří řeční filozofové, kdyby ještě vůbec nějakí žili. Jenomže moudří řeční filozofové už nám dávno vymřeli a nezdá se, že by je v dnešní době chtěl někdo nahradit. Místo nich teď máme spoustu vypečených chytráků s doktorátem z filozofie, ale bez náznaku jakékoli moudrosti. Moudré filozofy zkrátka smetla moderní doba, protože získat moudrost vyžaduje čas. Lidé ale dnes na nějaké filozofování čas nemají, částečně i z toho důvodu, že tím většinou nezískáte žádné peníze. Přesto by možná bylo lepší nějaký ten čas obětovat.

Sedmnáctého listopadu, roku devatenáctistého osmdesátého devátého po Kristu, došlo v naší zemi k jakési spontánní sametové revoluci. Je sice hodně zvláštní, že ve všech zemích bývalého východního bloku došlo téměř současně k podobným revolucím, což je přinejmenším podivná a statisticky zcela nepravděpodobná náhoda, ale všichni zúčastnění občané tomu rádi uvěřili a po dalších informacích raději nepátrali. Aby ne, jak často se člověku podaří být součástí revoluce, která změní svět? Málokdy, takže je třeba si toho vážit. A protože lidé rádi mění svět, i když jen zřídka k lepšímu, jakmile byl onen revoluční mechanismus spuštěn, už se nedal ničím zastavit.

Téměř okamžitě se zahájením revoluce zavládlo mezi prostým lidem všeobecné pozitivní nadšení. To ještě nevěděli, že to bude v podstatě jediné pozitivum, kterého se jim z oné podařené revoluce dostane, ale kdo by v revoluční době hleděl na důsledky. Nadšení je totiž báječná věc, samo o sobě sice nenakrmí, ale i tak je prostě skvělé. Není tedy divu, že většinový názor společnosti nebyl k dosavadním vládcům příliš tolerantní.

„Svobodu, svobodu!“ hlaholil dav, aniž by si plně uvědomoval, o co vlastně nerozumně žádá. Vynucená svoboda totiž většinou nebývá úplně zadarmo. No a jak už to tak bývá, v anonymním davu nebyla nouze ani o statečné výkřiky.

„Už je to tady, už je to tady!“ začalo se místy ozývat na náměstích mezi statečnými dělníky v revolučním nadšení, přičemž většina z nich se udatně rozhlížela, jestli je někdo nesleduje. „Máme holé ruce, máme holé ruce!“ řvali dál nerozumě, čehož okamžitě využila policie a pomocí obušků a štítů je zatlačila k dolnímu konci náměstí.

„Který blbec jim prozradil, že máme holé ruce?“ zeptal se jeden z napadených dělníků a otočil se do davu. „Tyhle zásadní informace si propříště musíme nechávat pro sebe, jinak si na nás budou pořád dovolovat.“

„To je jedno!“ zařvali udatně ti, kteří ještě neokusili pendrekovou gumoléčbu a hnali se dopředu s naivním zápalem. „Zapálíme před nimi svíčky a hned se uvidí, kdo je tady pánem!“ vytáhli nádobíčko z batohů a aby dodali svým slovům šťávu, začali zapalovat před kordonem policistů svíčky jako diví. Policisté je překvapeně sledovali.

„A nedáme jim za ty jejich plexisklové štíty i nějaké květiny?“ zeptal se náhle davu ironicky nějaký vtipálek, který hned nato dostal obuškem přes záda, až tam měl jelito jaké svět neviděl. „To by je možná zastrašilo,“ dodal a cestou do davu si drbal postižené místo.

„Myslíš?“ zeptal se ho zmateně dav. „No dobře, můžeme to zkusit, ale není to moc přesvědčivé,“ načež se několik statečných jedinců přiblížilo k první řadě policistů se štíty a začali jim dávat květiny.

„No jistě! To je ta správná odpověď!“ začali okamžitě získávat odvahu ostatní revolucionáři. „My přece nejsme jako oni, naším cílem je Sametová revoluce. Hlavně aby nikdo nedostal přes držku.“

„Ale jakýpak dialog, dáme vám přes držku a bude klid,“ zasmála se první řada policajtů. „Nejdříve vás ale trochu pokropíme vodním dělem.“

Lid začal couvat, protože v listopadu je veřejné pokropení studenou vodou dost nepříjemná zkušenost, jenomže náhle se stala jedna z nejpodivnějších věcí pod sluncem. Mladý muž na okraji davu čekal na svou manželku, aby ji odvezl k lékaři. Když přicházela směrem od pošty, zavolal na ni a vytáhl klíče, aby viděla, že se mu podařilo sehnat auto. Začal jimi chřestit a dral se k ní. Jenomže každý dav je od přírody tak neuvěřitelně tupý a má sklony k bezmyšlenkovitému napodobování svého okolí, že netrvalo dlouho a cinkali všichni kolem, aniž by věděli, jak to vlastně vzniklo. To policie nečekala a raději sama ustoupila.

„Nepůjde teď proti lidu armáda, když to policajti vzdali?“ zeptal se mezitím jistého Jardy Severýna postarší pán na Staroměstském náměstí, taktéž zuřivě

cinkající klíči stejně jako všichni kolem. Z Vidlákova to bylo do Prahy jen několik desítek kilometrů, takže se mladý pan Severýn ze zvědavosti taktéž zúčastnil.

„To nevím,“ opáčil překvapeně Jarda. „Podle mě to policajti zvládají dobře,“ ukázal na čtyři urostlé příslušníky pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, kteří mlátili obuškem patnáctiletého kluka.

„Tak raději cinkej!“ poručil mu důchodce. „Ať vidí jací jsme bojovníci!“

„To se pozná podle cinkání?“ podivil se Jarda. „To bych neřekl.“

„Jasně že se to pozná podle cinkání, kde žiješ?“ pokračoval s nadšením děda. „Když nás budou cinkat tisíce, tak to bude slyšet až na tribunu. Podle toho se pozná, že s námi důchodci není žádná legrace. Že za to ještě pořád umíme vzít!“

„Ale já nejsem žádný důchodce,“ bránil se Jarda. „Nemusím cinkat,“ dodal, protože mu to okolní nadšení přišlo poněkud předčasné.

„Sklapni a cinkej!“ sjel ho děda přísným pohledem a Jarda poslušně vytasil z kapsy klíčenku. Mezitím se na improvizované tribuně střídali jeden řečník za druhým a všichni plamenně mluvili o demokracii.

„Podle mě stejně brzy zasáhne armáda,“ mudroval dál děda a cinkal jako o život. „Vždycky zasáhne, tohle si přece nemůže nechat líbit, aby lidé demonstrovali v ulicích. Musím to vědět, pamatuji si padesátá léta v Maďarsku, nebo osmašedesátý u nás, to byly doby,“ dodal po chvíli přemýšlení. „To jsme ještě uměli s podobnými darebáky zatočit!“

„Nikdo nezasáhne,“ pokoušel se ho uklidňovat Jarda, který nepochopil poslední dovětek. „Armáda jde přece s námi, s lidem. Vždyť jsou jedni z nás!“

„O armádě víš houby,“ začal se rozčilovat dědek. „Armáda jde zásadně vždycky s tím, kdo víc zaplatí. Já jsem zažil osmašedesátý rok a tenkrát to začalo stejně. Armáda taky nejdřív tvrdila, že jde s námi, ale když přijely ruské tanky a peníze, tak najednou obrátili. Ta naše slavná armáda je jediná na světě, která se při jakémkoliv náznaku konfliktu raději spikne s okupantem, jenom aby nemusela bojovat.“

„Tak to jim určitě křivdíte,“ pokoušel se Jarda mírnit jeho stařecký temperament. „Vojáci by se nikdy neobrátili proti vlastním lidem. To se nemůže stát!“

„Ty jsi nikdy nebyl na vojně, co?“ pochopil konečně důchodce Jardovu naivitu.

„Nebyl,“ přiznal se mu Jarda, který měl modrou knížku. „A ani mi to nevádí, aby se přiznal. Jsou to ztracená léta v tom nejkrásnějším věku.“

„Tak raději sklapni, chytráku,“ poklepal mu senior výhružně na rameno svou pokřivenou hůlkou. „A hlavně buď rád, že jsi nezažil válku, chlapče. S armádou není žádná sranda, to já jsem zažil jinačí časy.“

„Mimochodem, slyšel jsem dobrý fór,“ pokoušel se Jarda odvést řeč jinam, když viděl, jak se stařík rozjíždí ve svých vzpomínkách. „Hodí se to k dnešní náladě.“

„No tak ven s ním,“ pousmál se děda. „Dobrý fór nemůže nikdy uškodit.“

„Když řeknete Američanovi, že je typický Američan, tak bude hrdý. Když řeknete Čechovi, že je

typický Čech, tak mu to bude jedno, a když řeknete Slovákovi, že je typický Slovák, dá vám po držce!“

„Já jsem původem Slovák,“ urazil se dědek. „Jak jsi to myslel?“ zeptal se ho zprudka.

„Nijak,“ zaraženě opáčil Jarda. „To se jen tak říká. Je to jenom takový vtip.“

„Chceš po držce hned, nebo až potom?“ uhodil na něj děda. „Kdo to řekl? Chci jména a adresy!“

„Nevím, prostě jsem to někde slyšel,“ zalitoval Jarda, že s ním vůbec mluvil. „Nikdo si přece nepamatuje kde a kdy slyšel nějaký vtip.“

„Mimochodem, chlapi, taky jsem slyšel skvělý vtip,“ přimíchal se jim do hovoru nějaký chlápek, který stál hned vedle a celou dobu je poslouchal. „Víte o tom, že se na Pražké začala ztrácet měď?“

„To teda nevím,“ opáčil nakvašeně dědek.

„Je to tak! A víte proč?“ pokračoval onen vtipálek. „Protože Pražáci zjistili, že je lepší měť, než neměť. Chápete? Je lepší měť než neměť!“

„Já jsem původem z Hlučína, takže jsem vlastně Pražák,“ znovu se naježil ten prudina. „Co jste tím myslel? Že všichni Pražáci jsou materialisté?“

„Ani ne takoví materialisté, jako spíše zloději,“ zasmál se chlápek z davu. „Víte že se říká, že Pražák když něco ukrade, tak má radost dvakrát? Poprvé že to ukradl a podruhé, když zjistí na to co je?“

„Takové vtipy se mi nelíbí,“ odplivl si dědek. „Mě se líbí jenom takové vtipy, které si dělají srandu z někoho jiného, než jsem já.“

V tom se dav silně posunul doleva a hned nato doprava, jak už to tak chodí, když je mnoho lidí na

jenom místě a nikdo z nich vlastně pořádně ani neví, oč doopravdy jde.

„Dávejte pozor,“ začal vykřikovat senior, když se dav začal vlnit. „Jsem penzista!“

„Je to komouš!“ vykřikl chlápek, jehož vtip o Prajzácích se neujal.

„Nejsem komunista,“ bránil se děda, ale bylo mu to málo platné. Za prvé lhal a za druhé - lidé už se nudili. Dav, který si na policisty netroufl, zchladil si žáhu na ubohém důchodci.

„Na něj!“ zařval kolemjdoucí buran a tyče s nápisy Nejsme jako oni a Stop násilí zabušily na dědova záda. Děda se tedy raději zhroutil a předstíral zranění, jako každý správný bývalý lampasák. Šlo mu to dobře, dokonce se po podařilo ve vhodnou dobu i hlasitě zachroptět.

„Zavolejte někdo sanitku,“ začal ihned volat onen buran, který to všechno začal, ze strachu, že by mohl být obviněn z ublížení na zdraví. „Jste normální? Takhle mlátit lidi?“ ulevil si s opovržením a pak se vytratil.

Dav se opět poslušně rozestoupil a sanitka přijela vyzvednout nebohého dědu, který se pokoušel podpořit svou přítomností revoluci.

„Lidi se chovají jako zvířata,“ obrátil se další buran na Jardu, který stál tiše poblíž a všechno to hemžení pozoroval. „Ale ten komouš si to určitě zasloužil, protože vypadá, že mlátil politické vězně! A i kdyby je nemlátil, tak s tím určitě souhlasil.“

„To přece nemůžete vědět,“ oponoval mu Jarda. „Říkal že byl armádní důstojník, ne bachař.“

„To máš jedno,“ odfrkl si buran. „Kdo nejde s lidem, ten jde proti nám,“ vysvětlil mu to pomocí tehdejší logiky.

„A vy jste ten lid?“ zeptal se ho Jarda, poučený prostou logikou předsedy Materny. „A co to vlastně znamená, jít s lidem?“

„Co to meleš, ty joudo?“ podivil se buran. „Dneska tady lid cinká za demokracii!“

„Myslím si, že úplně nechápete slovo lid,“ začal se nerozumně hádat Jarda. „Nic takového přece neexistuje. Jakmile chce někdo veřejně prosazovat svoje osobní záměry, tak vždycky řekne, že lid to podporuje. Ale kdo je ten lid?“

„Je to komouš!“ okamžitě vykřikl buran a začal ukazovat na Jardu. Naštěstí pro něj už byl dav zase zaujat dalším řečníkem, který právě na tribuně zpíval hymnu a nechal Jardu žít. Nakonec byl odtrouben konec té revoluce sametové, jakmile poslední koryto obsazeno bylo a náhle i ticho po pěšině bylo.

Kapitola druhá

Sametové pastorále

Rok devětaosmdesátý se rokem devadesátým překulil v nové desetiletí a právě tehdy se o osudu naší země rozhodovalo. Nikoliv však na půdě akademické, jak by si leckdo myslel, nýbrž po hospodách. Asi by to dopadlo lépe, kdyby osud země řídili odborníci k tomuto úkolu kompetentní, ale skutečná moc zřejmě musí být vložena do rukou těch, kteří sami nikdy nepracovali, ničemu nerozumí a jejich kompetence ohledně řízení čehokoliv je minimální. Tenhle pochmurný výběr vládnoucích vrstev se děje všude po celém světě a možná to tak i má být, snad kvůli pokroku, který vzniká jedině z útlaku a poroby. Co svět světem stojí se ještě nikdy nestalo, aby moc uchopil člověk jakkoli spojený s poctivou prací, bezúhonnou minulostí a čistým charakterem.

Ono se totiž toho roku tisícího devítistého devadesátého po Kristu věci tak zamotaly, že náhle nic stálého nebylo a vládu nad zemí uchopila do ruky Vyšší moc. Ptáte se, kdože je to ta záhadná Vyšší moc? Odpověď je jednoduchá, vždy jde o ty samé lidi, kteří v zákulisí tahali za nitky před převratem. S jistými rozpaky změnu přivítali, ihned se nových otěží chopili a vládli dále. Tohle se děje všude, žádný strach, nejsme žádnou výjimkou. Prostý lid však naivně očekával velké změny, protože prostý lid vždycky očekává velké změny. Do

těch dob totiž ten lid ani nic kloudného dělat nemohl, když mohl, tak nechtěl, a když chtěl, tak nedělal.

Nikdo však už s odstupem času neví, jak a proč k oné revoluci došlo a to je možná i dobře. Lev český sám si myslel, že z něj takový strach šel, až medvědovi ruskému nic jiného nezbylo, nežli se vzdát a ustoupit. Skutečnost však byla jiná, medvěd už lva nepotřeboval, takže ho spíše ponechal svému osudu. Mluvit se o tom však nemůže, jen se to tak šeptá, aby se lev náhodou neurazil. Sametovou revolucí se to pak celé nazvalo zřejmě podle sametové kůže lvů, jak si v zahradách zoologických každý může prstem ověřit. Strach mít vůbec nemusíte, lev jen zívne a nic vám neudělá. Alespoň je-li lvem českým. Ten je povahou mírný převelice. Vrčet sice stále svede přenáramně, ale kousat už dávno zapomněl.

Naprosto nečekaně byl lid lví náhle před skutečnost tvrdou postaven. Sám sobě měl začít vládnout, ale řekněme si na rovinu, byl na to připraven? Už mu nikdo neříkal, na kterou stranu má vrčet, takže se jen zmateně otáčel. Bývalí nepřítelé teď byli přátelé, bývalí přátelé se stali přes noc konkurenty. To pocity různé vyvolalo, ale hlavně radost přenáramnou nad náhlou volností. Potom i trochu starostí přibylo, avšak kdo by se o starosti staral. Hlavně že veliké jančení nastalo.

„Češi pojd'te s námi, Češi pojd'te s námi!“ vykřikoval v ulicích dav lidí, jak ho to profesionální řečníci na tribuně naučili. Každý dav je třeba lehce dirigovat, aby si náhodou nezačal vykřikovat nějaké své vlastní rozumy. „V jednotě je síla, v jednotě je síla!“ pokračoval tupý dav v provolávání předem připravených

hesel, protože to je vlastně jediná odměna, které se davu při všech revolucích světa dostane.

„Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí!“ ozvalo se z tribuny a dav se mohl pomátnout nadšením. Ale protože téměř nikdo nevěděl, kdo je ten malý chlápek, který jim předřikává naučená hesla vlastně zač, musel být představen.

„Dámy a pánové, to je mluvčí Charty 77, pan Václav Havel!“ sklonil se k mikrofonu jeden ze skupiny patolízalů, stojících za samozvaným řečníkem.

„Havel na hrad, Havel na Hrad!“ začal svolávat dav, který by v onom nadšení na Hrad delegoval třeba i hastrmana, kdyby ho na té tribuně zahlédl. „Bylo toho dost, bylo toho dost!“ pokračoval v svolávání dalších naučených revolučních hesel za potutelného úsměvu těch několika vyvolených na tribuně, kteří už dávno své vlastní plány kuli.

Tehdy na přelomu onoho prapodivného roku se totiž onen budoucí vládce se svou skupinou nohsledů sám přihlásil. Byl to jistý Václav První, který odvážně na tribunu vystoupil a dva prsty vztyčil. Lid lví překvapením oněměl. Tak úžasné a moudré gesto, do té doby nevídané, o schopnostech kandidáta všechny pouliční revolucionáře ihned přesvědčilo. Jeho kompetentnost byla nezpochybnitelná. I nastalo veliké klíčů chřestění, neboť to bylo jediné, co lvy prostě napadlo.

„Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí!“ prohlásil Václav První z tribuny hned na úvod svého panování. To se sice dost kvalitně zmýlil, jelikož pravda a láska dostávají od lží a nenávisti pravidelně na frak, ale dobře to znělo, tak co.

Z odstupem času se to zdá komické, že hlavně podle sloganů se vládlo v zemi České za Václava Prvního, ale ten se nakonec jako docela dobrý vládce ukázal, takže ta trocha pindání nakonec nevadí. Snad ho jednou historie spravedlivě zhodnotí, nejen podle naivních hesel, ale i z pohledu jeho promyšlených a dobrých činů, které většinou byly ku prospěchu České zemi.

Jenomže aby toho nebylo málo, nejenom samotná výměna vlády, nýbrž hlavně velká výměna společného majetku se zapsala zlatým písmem do dějin naší země. Ještě dnes se spousta lidí láskyplně pousměje, když si vzpomene na tu povedenou taškařici, nazvanou oficiálně Velkou Privatizací. Málokdy je slyšet tolik chvály, jako když někdo takhle kolem desáté hodiny večerní, v libovolné restauraci a nejlépe po pěti pivech, zmíní kupónovou privatizaci. Druhý den se pak v té restauraci většinou musí vyměnit nábytek a vymalovat. Lid prostý nezapomíná, jen s tím prostě nemůže nic jiného dělat, nežli občas projevit svůj hněv bezmocným vandalským činem.

Celé to vymyslel jistý Václav Druhý, možná až zbytečně moc ambiciózní, který se k místu ministerskému mohutnými intrikami úspěšně dopracoval. Napadlo ho totiž, že když bude mít sto lidí korunu, nikdo z nich si nic nekoupí, ale když bude mít jeden z nich sto korun, může si dopřát každý den výborný oběd a ještě mu zbude na cigarety. To, že zbývajících devadesát devět nebude mít kvůli jednomu nenažranci nic, ho příliš netrápilo.

„Je nejvyšší čas přerozdělit náš společný majetek,“ oznámil jednoho dne v Parlamentu České

republiky již zmíněný Václav Druhý zprávu, na kterou všichni poslanci lačně čekali. „Křivdy minulosti se musí napravit a co bylo komunisty ukradené, musí být lidu navraceno,“ pravil a moudře u toho pokyvoval hlavou. „Proto je potřeba veškerý společný majetek okamžitě přerozdělit!“

„No konečně,“ zaradovala se každá přítomná krysa, doufajíce, že právě ona přerozdělovat bude a tudíž taky nejvíc dostane. „Mě je sice ukradené, co všechno bylo ukradené, ale je třeba zajistit, aby se již dále nekradlo!“ volali jeden druhého. „Toho nejlépe docílíme tím, když si to všechno navzájem přerozdělíme a následně pak pohlídáme.“

Zajímavé je, že se nikdo hlouběji nezajímal o to, kdo vlastně delegoval onoho Václava Druhého k přerozdělování cizích věcí. Zejména Policii by to mělo zajímat, ale tu více zajímalo to, co jim při rozdělování připadne. Ono by se totiž mohlo zjistit, že nikým o podobné rozdělování požádán nebyl, což je ten hlavní problém.

„Ale jak chcete přerozdělovat společný majetek, když patří všem?“ ozval se lid prostřednictvím svých zástupců, s naivní představou, že konečně po letech práce taky něco dostane. „Vždyť ten majetek byl nashromážděn námi a našimi předky, takže patří nám všem!“

V tu chvíli Václav Druhý pochopil, že český lev má možná chrabré srdce, leč v hlavě to má řádně vymetené.

„Správně! A co je všech, to je ničí, to je snad jasné,“ prohlásil v záchvatu inspirace Václav Druhý a rozhlédl se kolem sebe. „A když je to ničí, tak si to

můžeme přerozdělit podle vlastního uvážení," dodal a hned počal všechno dělit, opět aniž by byl o to někým požádán.

„To je velmi moudré," shodli se všichni kolem něj, krysí čumáky pěnou zbrocené a tlačili se jako o život, doufajíce, že při porcování mršiny i na ně zbude. I ruce si ihned počali mnout, zachvácení jakýmsi podivným svěděním, do té doby vědě lékařské neznámému.

„Promiňte, ale i já se mohu zúčastnit?" ozval se tiše plachý Václav První, najednou nejistý, jestli je ještě pánem ve své zemi.

„Samozřejmě," ozvalo se blahosklonně ze všech poslaneckých stran. „I my se hlásit budeme, tak proč ne ty, prezidente Vašku. Je pravdou, že jste kdysi v rodině vlastnili rozsáhlé pozemky a nemovitosti? A stále k nim vespolek cítíte lásku? No tak do toho, kamaráde, proroctví o pravdě a lásce se musí naplnit."

„Nuže dobrá, i vy tedy berte podle libosti," pokynul Václav První a všude zavládlo veliké radování. Všechny krysy v ministerských kancelářích pochopitelně mnohem blíže k bohatství měly, nežli lvi v podpalubí jatý a nabraly si plnými hrstmi. Lid lví, z jednotlivců běžných složený a neorganizovaný v podpalubí tiše zíral, jak vše mu pod tlapami mizí, ale místo toho aby tlapou rázně bacil, jen se tupě usmíval. Ba opět i klíči chřestil a vůbec vším co bylo po ruce, nic jiného se totiž stejně dělat nedalo.

„Je to od lidu českého velmi moudré, že nás v úsilí privatizačním podporuje," volaly všechny krysy u kormidla a hned se jako divé o další majetky hlásily a braly, co viděly, až jim krysí prsty od té námahy

zmodraly. Někteří hlásí se doposavad, ale dostat již nemohou, neboť majetek byl už rozdán někomu jinému, kdo se dříve přihlásil.

„A to rozdělíme takhle všechno jenom mezi nás vyvolené lvy?“ zeptal se Alexandr Bývalý, který se mezi lvem a krysou nikdy pořádně rozhodnout neuměl a který do té doby jako vždy rozvážný a tichý byl.

„Ani nápad,“ prohlásil Václav Druhý. „Rozdělit musíme po právu všem. Vždyť k rozdělení je toho mnoho. Nejprve velké věci rozdělíme, potom ty malé,“ dodal a vzal do ruky bývalé vládní spisy, jež se Ústavou zvaly. Pak prohlásil: „Zkuste je někdo roztrhnout!“

Nikomu z přítomných se to nezdařilo. Nuže vzal Václav Druhý jeden po druhém a snadno je roztrhl.

„Takhle se to musí,“ rozhlédl se kolem. „Dohromady by to byl úkol nelidský, ale na etapy ho zvládneme. Provedeme to ve dvou, opakuji, ve dvou vlnách, po sobě jdoucích,“ dodal samolibě.

To vzbudilo všeobecný zájem mezi krysími patolízaly, kteří jsou vždy poblíž, když se kořist rozděluje. Tak se začaly trhat další zákony, nařízení a opatření, sloužící k zachování národního pořádku. A nakonec pro jistotu i všechny mezinárodní vládní výnosy vespolek roztrhali, aby již nic nebránilo dělení urputnému.

„A aby se neřeklo, i lidu nějaký ten drobek z hostiny hodíme,“ blahosklonně promluvil ministr a pozdější premiér Václav Druhý, když viděl spoustu tlap po všem se natahovat.

„Ale až si to nejcennější mezi sebe rozdělíme, to dá rozum!“ vykřikl hlasem krysím jistý lev Viktor, velmi

Kožený, nablízku mu stojící. Václav Druhý ho ihned pohledem zpražil.

„Proč tak nahlas lvi bratře! Copak nevíš, že i mezi námi krysy jsou? Potají to musíme činit, jinak by se mnohé mezi lid dostalo, kde se ty krysy schovávají.“

„To je skvělý nápad,“ zabouřilo to mezi přítomnými krysami. „To my lvi nikdy dopustit nemůžeme. Ale jak to provedeme, aby nikdo nic nepostřehl?“ zajímalo náhle každého z nich.

„Vše vězí v názvu, bratři lvi. Když to dobře nazveme, nikdo nic nepozná. Nejprve smetanu tiše sesbíráme a potom s velikým halasem zbylé mléko zkažené mezi lid krysí vhodíme. Jako název navrhuji Kupónovou privatizaci. Stejně nikdo neví co to znamená a slovo kupón, vpředu chytře umístěné, zmate všechny ostatní.“

„Ó jak jsi moudrý,“ zahučely přítomné krysy, nyní za lvy převlečené a měly jako vždy pravdu. Ten Václav Druhý totiž nebyl žádný pitomec, však to měl se svou partou krysích patolízalů už dávno vymyšlené. Bezceenné kupóny se briskně vydaly a prostému lidu za drahý peníz prodaly. Zákony se pak šikovně upravily, správně zaonačily a občas trochu pozdržely, aby majetek plynul do těch správných rukou, s krysími drápy jen narychlo zastřiženými. Ten majetek se pak většinou záhadně ztratil v džungli administrativy. Není nic krásnějšího, nežli krást podle zákona, to si pak člověk připadá jako tuplovaný poctivec.

Ale abychom byli spravedliví, nakonec i prostý lid privatizoval. I když přišel později a nejlepší kousky již rozebrány byly, stejně ještě mnoho zbylo pro lid prostý pouliční. I u nás v ulici se privatizovalo, přestože

ještě před rokem nikdo nevěděl, co to ta privatizace vlastně je. Ale lid se rychle od panstva učí. Náhle privatizoval každý jako divý. A nebylo to vždycky jednoduché. Například soused z ulice se vracíval až večer domů, k smrti uprivatizovaný, ale šťastný. Nakonec musel zmizet za oceán, takže byl v podstatě za vodou. Tak moudře se vládlo v zemi České za Václava Druhého, který to nakonec také až na vládce nejvyššího dotáhnul.

A co o něm říct dále? Vlastně skoro totéž, co o jeho předchůdci Václavu Prvním. Snad i jeho jednou historie spravedlivě zhodnotí, nejen podle nesmírné urputnosti a touze po moci, ale hlavně též z pohledu jeho činů, které nebyly vždy ku prospěchu České zemi. Ale to už ponecháme našim potomkům, kteří v této zemi budou muset nadále žít a jeho truchlivé dědictví napravovat.

Kapitola třetí

Nadměrné příznaky beznaděje

Vánoce jsou svátkem klidu, míru a pohody. To platí nejenom v Evropě a v Americe, platí to v podstatě všude. Však to taky naši křesťanští předkové stovky let piloali a cizeloali, zejména pomocí ohně a meče, aby to stálo za to. Samozřejmě jistý počet Buddhistů a Hinduistů se hromadné oslavy Vánoc nezúčastňuje, zřejmě intuitivně odhadli, že to s tím narozením malého Ježíška za přítomnosti jakési Betlémské hvězdy nebude zas až tak žhavé, ale to je jejich problém. Dokonce už i Židé a Muslimové pochopili, že s celosvětovou oslavou Vánoc prostě nic nenadělají a více méně je tolerují. Toto šílenství došlo dokonce tak daleko, že Vánoce slaví i ti, kteří důvodu ke slavení zrovna moc nemají.

„Jsou Vánoce, je třeba zabít kapra!“ zahlásila bezdomovkyně Jaruna ve staré vrátnici dávno opuštěného podniku na výrobu cihel. „Nebo někoho jiného,“ dodala, když viděla, jak se její druh Tadeáš rozvaluje opilý na pohovce.

„Už zase jsou tady ty pitomé Vánoce?“ podivil se Tadeáš. „Vždyť byly nedávno.“

„Byly loni a už jsou tady zas, vy nechutní ožralci!“ oznámila všem okolo svým chraplavým hlasem podnapilá madam Jaruna. „Máte pro mě něco pod stromeček?“

„A ty tady vidíš nějaký stromeček?“ zeptal se jí vtipně neméně podnapilý bezdomovec Matyáš, který

seděl u stěny a dopíjel třetí čučo. „Tak až tady nějaký uvidíš, tak pod něj možná něco dostaneš.“

„Venku je hromada stromečků,“ opáčila romanticky naladěná Jaruna. „Stačí jeden z nich uříznout a máme vánoční stromeček přímo tady. A pak by se pod tím stromečkem možná něco našlo i pro hodnou Jarunku. Ale na to jsi moc líný, co?“

„Jdi do prdele, hodná Jarunko,“ opáčil o poznání méně romanticky naladěný Tadeáš a hned nato usnul. Mimochodem, možná to nevíte, ale běžný bezdomovec nespí jako většina populace osm hodin najednou. Spí asi tak šestnáctkrát denně po půlhodině, tedy vždy, když je vhodná příležitost. Odborníci tento fenomén vysvětlují získaným tramvajovým cyklem.

Bezdomovec Tadeáš žil společně se svou družkou Jarunou ve staré vrátnici v opuštěném areálu bývalé pískovny a cihelny. Jaruna a Tadeáš přišli o společný byt před rokem, když nezaplatili tři nájmy po sobě a majitel domu je vyhodil na ulici i s jejich vyhublým psem. K nim se po nějaké době přidal i Tadeášův kamarád Matyáš, známý jako Maťo, s nimž pak svorně obývali jedinou místnost staré vrátnice, která měla alespoň nějaká okna. Místo skla byl sice v okenních rámech igelit, střechou trošku protékalo, ale to jsou podružné věci. Hlavně že byli dobrá parta. Už od rána všichni vespolek popíjeli krabicové víno, jako ostatně jakýkoliv jiný den.

„Narodil se Kristus pán, veselme se!“ pokoušela se všem dodat náladu dost otřesným zpěvem Jaruna a otevřela další krabicové víno. „Vesel se!“ dodala a kopl do Tadeáše, který mezitím začal hlasitě chrápat.

„Proč mě budíš?“ zeptal se zmatený Tadeáš, který ani nechápal, o čem je řeč. „Právě jsem usnul, jsi normální?“

„Jsou Vánoce, tak se vesel, miláčku,“ poručila mu Jaruna a podala mu čučo. „Stejně pořád jenom spíš, tak si to dneska užij.“

„Nechápu proč,“ zamyslel se Tadeáš. „Stejně od vás nedostanu žádné dárky. Stejně jako vy ode mě!“ dodal a napil se z její krabice tak zhluboka, že Jaruna okamžitě zalitovala, že ho vůbec probudila.

„Hele, není to Betlémská hvězda?“ skočil jim do partnerské hádky podnapilý Maťo a ukázal ven přes okno zakryté úděsně špinavým igelitem. „Vypadá jako by byla hned za oknem.“

„To jsou policajti, blbečku,“ opáčil otráveně Tadeáš. „Ty nepoznáš baterku od Betlémské hvězdy? Tak to už jsi úplně mimo.“

„Nikdy jsem Betlémskou hvězdu neviděl,“ bránil se celkem rozumně Matyáš a napil se. „Stejně nic takového neexistuje.“

Pak už následovala jen chvíle napjatého ticha, která od věků věkoucích předchází všechny ty zásadní okamžiky, kterých se podvědomě obáváme.

„Okamžitě vyjděte všichni ven!“ zařval z venku mohutný hlas. „Tady je městská policie, tak vám doporučuji zůstat v klidu a poslechnout příkazů!“

„Máte velmi sonorní hlas,“ pochválil ironicky strážníka podnapilý bezdomovec Matyáš, když všichni tři obyvatelé staré vrátnice vyšli ven. „Úplně mi z něj zvoní v uších.“

„Děláš si ze mě srandu?“ zeptal se ho výhružně strážmistr Lebeda, který úplně přesně nevěděl, co to

znamená slovo sonorní. „Mám naprosto normální hlas!“ zařval a vytáhl obušek. Byl tam dneska sám a před každoroční konzumací kapra a sekýrování od manželky si chtěl zvýšit sebevědomí menší buzerací místních bezdomovců.

„Nikdo si z vás nedělá srandu, strážníku,“ vložil se do věci neméně podnapilý Tadeáš. „Prostě máte sonorní hlas a hotovo. To znamená zvučný.“

„Tak to vás bude mrzet, dělat si ze mě srandu,“ zařval vzteky rudý strážce zákona. „Vy tam v té zřícenině vyrábíte drogy?“

„Kdybychom tam vyráběli drogy, tak máme lepší auto než vy,“ opáčila klidně Jaruna. „Co to je? Stará špinavá Škodovka?“

„Jedna čtyřka benzín,“ připustil strážník. „Lepší auto nám nedají, protože je krize kapitálu. A za to všechno můžete vy, bezdomovci, protože neplatíte daně!“

„Žádná krize kapitálu neexistuje, je to krize morálky,“ začal strážníka poučovat podnapilý Matyáš, který právě močil u stromu. „Všichni strašně hromadíme majetek, v tom to je,“ dodal, přičemž ho šlechtil fakt, že vlastnil tak akorát to, co měl právě na sobě. „Tu lež o krizi se nám snaží namluvit ta naše zkorumpovaná vláda, abychom nedělali problémy a báli se o živobytí.“

„Tak to se pleteš, je to hodně špatné, lidé nemají peníze a bude to ještě horší,“ zasmušil se strážník, jehož příjem zhruba byl zhruba desetkrát vyšší, než Matyášovy sociální dávky. „Musím to vědět, sám žiju z ruky do huby,“ dodal, přičemž zřejmě zapomněl na to, že je shodou okolností majitelem velkého rodinného domu,